

Chlewnia stanowi dość pojemne znaczeniowo określenie budynku do utrzymania świń. W artykule omówimy, jak warunki kształtowane przez hodowców wpływają na efektywność tuczu.

Specjalizacja powiązana z precyzyjnym określeniem potrzeb poszczególnych grup zwierząt spowodowała wydzielenie budynków lub pomieszczeń przeznaczonych do utrzymania określonej grupy świń i zapewniających optymalne warunki tej właśnie grupie.

Wentylacja w chlewni i błędy popełniane w jej zakresie

Najważniejsze elementy wyposażenia decydujące o komforcie bytowym zwierząt składają się na system wentylacji. Zapewnia właściwą wymianę powietrza i tym samym jego jakość wewnątrz budynku. Właściwe sterowanie systemem wentylacji w chlewni jest niełatwą sztuką. Często w tym zakresie popełniane są błędy decydujące o załamaniu się wskaźników produkcyjnych zwierząt.

Najczęstsze błędy

Do najważniejszych błędów należy zaliczyć nadmierne skupianie się na utrzymaniu właściwej temperatury jak najmniejszym kosztem. Zwykle oznacza to ograniczenie efektywności wentylacji w chlewni w okresie chłódów w celu zmniejszenia ucieczki ciepła. Związane z tym pogorszenie jakości powietrza negatywnie odbija się na statusie zdrowotnym zwierząt. Szczególnie układu oddechowego, którego obniżona sprawność może prowadzić do wzrostu zużycia paszy na przyrost. Zatem, próbując oszczędzać ciepło i tym samym obniżać kluczowy dla efektywności ekonomicznej tuczu wskaźnik FCR, można paradoksalnie osiągnąć dokładnie odwrotny efekt.

Sprawny system wentylacji w chlewni wpływa na komfort świń i wyniki produkcji. To podstawa. Fot. Josera

Optymalna temperatura

Bez wątplenia regulowanie temperatury jest dodatkową istotną funkcją wentylacji w chlewni. Jednak dla osiągnięcia pełnego efektu system ten musi działać w powiązaniu, a jeszcze lepiej w pełnej konstrukcyjno-funkcjonalnej integracji z urządzeniami grzewczymi i chłodzącymi. W szczególnych przypadkach może to być pojedyncze urządzenie wypełniające obydwie te funkcje wykorzystując zasadę wymiany ciepła, czyli tzw. wymiennik ciepła. Jest to jednak w budynkach inwentarskich dość rzadko spotykane rozwiązanie, podczas gdy rynek oferuje liczne systemy uzupełniające wentylację o dodatkowe funkcje. Mogą to być np. rurki grzewcze centralnego ogrzewania zaopatrzone w radiatory i przebiegające na wysokości wlotów powietrza wentylacyjnego, co zapewnia jego ogrzanie tuż po wprowadzeniu do budynku.

Najważniejsze elementy wyposażenia decydujące o komforcie bytowym zwierząt składają się na system wentylacji, zapewniający właściwą wymianę powietrza i tym samym jego jakość wewnątrz budynku.

Metoda na wysoką temperaturę w chlewni

W okresie letnim wloty powietrza można zaopatrzyć w punktowe systemy chłodzące w postaci tzw. coolboxów, czyli skrzynek zawierających regularnie zraszany wielkopowierzchniowy wkład zapewniający intensywne parowanie wody i związany z tym odbiór ciepła. Możliwych do zastosowania rozwiązań jest dużo. Kluczowe pytanie brzmi, czy to się opłaca? Podstawowa zasada organizacji produkcji mówi, że najdroższe jest ogrzewanie budynku paszą. Jednak zwierzęta zawsze i niezależnie od warunków, część pobranej paszy zużytkują na produkcję ciepła metabolicznego. Jeśli zatem kubatura pomieszczenia i system wentylacji w chlewni będą właściwie dobrane do obsady, potrzeb i potencjału metabolicznego zwierząt, to ogrzewanie dodatkowe nie będzie w sektorze tuczu potrzebne. Ale upał latem wciąż pozostanie problemem nierozwiązanym.

Inne sposoby na upał

Częściowo można zmniejszyć jego uciążliwość stosując wentylatory recyrkulacyjne czyli tzw. mieszacze powietrza, ale realne ochłodzenie zapewnić mogą tylko systemy ewaporacyjne oparte o odparowanie wody. Są to rozwiązania kosztowne, ale przy widocznych w ostatnich latach tendencjach do zmian klimatu mogą okazać się w niedalekiej przyszłości konieczne. Co prawda sezonowe zmiany produktywności związane z nadmierną temperaturą dotyczą głównie loch stada podstawowego, ale i w tuczu można zaobserwować pogorszenie pobrania paszy i wzrost częstotliwości zachowań agresywnych oraz kanibalizmu.

Wpływ światła na efektywność tuczu

Światło ma nie tylko wpływ na rozród świń, ale również na efekty tuczu. Fot. Josera

Istotnym elementem mikroklimatu pomieszczeń jest światło. Uważa się, że jego główna rola związana jest z pobudzaniem funkcji rozrodczych loch. Jednak może mieć ono znaczenie i w tuczu. Zwykle spotykanym problemem jest okresowy nadmiar światła spowodowany skierowaniem długiej ściany budynku w osi północ – południe. W czasie wschodu i zachodu słońca, poziomo padające promienie zwiększają na pewien czas intensywność światła do poziomu wywołującego zaniepokojenie zwierząt. Może się to objawiać nadmierną ruchliwością, za którą idą patologie zachowań aż do kanibalizmu.

Proste rozwiązanie

W takiej sytuacji najtańsze i najprostsze rozwiązania mogą okazać się najskuteczniejsze. Przykładem może być zmniejszenie przejrzystości okien poprzez zamalowanie ich wapnem lub przyklejenie na szyby półprzezroczystej folii. Istotne jest kontrolowanie od czasu do czasu stopnia naświetlenia, aby działania podejmowane były prewencyjnie, a nie dopiero po

wystąpieniu wyraźnie widocznego problemu, za którym idzie pogorszenie wskaźników.

Zobacz więcej:

- [Czynniki decydujące o efektywności tuczu część II: żywienie](#)
- [Czynniki decydujące o efektywności tuczu część III: nuda i stres](#)

*Kliknij i zobacz
kartę edukacyjną!*